

Bladet

Nr 1-2014

Västmanlands Spelmansförbund

Ordförande har ordet:

Hej!

Nu har vi ett nytt spelmansår framför oss med bl a årsmöte den 22 mars. Planeringen inför Folkmusik på Brunnen fortsätter. I år är evenemanget förlagt till den 19-20 juli. Det blir kurser, konsert och dans som vanligt och

med spelmansstämma dagen efter.

Några musikhändelser har redan inträffat i år. Till exempel så har några ungdomar i Viltstråk fått delta i Upplands Lätverkstad. Gruppen har nu gjort några konserter tillsammans med Hoven Droven. Fick bl a uppträda på Uppsala Konsert & Kongress. Det blev en häftig konsert med mycket drag i.

Jag besökte i år en konsert med Ronny Landstedt och Mats Wikman som spelade på Café Jernvägen i Sala. Bra musik som var väl utförd i ett trevligt koncept. Cafédet har en mindre scen och gästerna kan sitta och ta en fika under konserten. Allt detta ger en nära och intim musikupplevelse.

Därefter hade Josefina Paulson och Jonas Åkerlund skivsläpp på Täljstenen i Sala. De har gjort en ny CD som heter "små saker och stora ting". De bjöd på en fin konsert med instrumenten vackert klingande. Vilket man även kan säga om musiken på CD:n.

Jag tycker det är bra när det kommer in artiklar från personer ute i länet. Jag önskar att fler vill göra det. Styrelsen har inte överblick på allt som händer i vårt spelmansförbund, så skriv gärna och berätta om vad som händer i Västmanland.

Ann-Britt

Draupner bokad till Folkmusik på Brunnen, 19-20 juli!

Det är nu klart att Folkmusik på Brunnen, i år lördag - söndag 19 - 20 juli, kan bjuda på en riktig godbit: Görgen, Limpan och Henning - Draupner - låter oss njuta av en riktigt ösig konsert på lördagskvällen. Kom med och lyssna till vingslagen från From Olle men också till nya låtar!

Trion som består av spelmännen Henning Andersson, fiol, altfiol, oktavfiol, Görgen Antonsson, fiol, barockviola, och Tomas "Limpan" Lindberg på gitarr, mandola & bosoki har ett klockrent samspel efter att ha spelat tillsammans i över tio år. De bjuder helt enkelt på förstklassig folkmusik med en sådan energi att ingen kan låta bli att ryckas med.

Under lördagseftermiddagen blir det workshops, konsert med Draupner mot kvällen och därefter dans

och pubspel. På söndag blir det spelmansstämma som vanligt. Det är dags att börja se fram emot vår och sommar. Så boka in 19-20 juli i din kalender redan nu.

Kjell Wahlberg

Stämman i Västerås 7 december

Lördag den 7 december arrangerade Västerås Spelmansgille och Västerås stadsbibliotek traditionell spelmansstämma i stadsbiblioteket.

Västerås Spelmansgille håller traditionsenligt spelmansstämma i Västerås Stadsbibliotek första lördagen i december.

Hans Erik Montelius från biblioteket och Spelmansgilletts ordförande Leif Danielsen hälsade välkommen innan Gerd Iversen tog över och ledde allspelet. Allspelet delades som vanligt i två delar. Efter den första avdelningen med allspelslåtar blev det uppspel på scenen av olika grupper. Det är alltid Bosse Eriksson höll som håller ihop uppspelningarna. Nu låg han magsjuk hemma så Hjördis Olsson fick hoppa in på kort varsel och skötte det till allas belåtenhet. Det kom ganska många spelmän, ca 30. Både spelmän och publik hade trevligt så vi höll på i nästan två timmar

innan spelmännen bjöds på fika, kaffe med lussekatter och pepparkakor. Sen blev det buskspel bland kaffebord och bokhyllor.

Informationen är hämtad från spelmansgilletts hemsida <http://www.vsg.se/Textramfiler/Spelmansstammor/Biblioteket13/Biblioteket13.html>

Där finns det också många trevliga bilder av Leif Danielsen och P-O Johansson.

Konsert Järnvägscafét Sala

Järnvägscafét i Sala arrangerar regelbundet kulturprogram i lyhört format. Söndag den 26 januari gästades cafét av Ronny Landstedt och Mats Wikman. Sedan många år möts de då och då i folkmusiken, Ronny på fiol och dragspel, Mats på elpiano och gitarr. Denna söndags-eftermiddag bjöd de på pärlor som Hjortingen efter Hjort Anders, Sammels Annas brudpolska efter Hans Dalfors, Ore, och jazzpolska av

Jonas Olsson, Järvsö. Det blev även ett rikt paket av egna låtar, allt spelat intensivt, varierat och lyhört för en entusiastisk publik.

“Små saker och stora ting” har kommit till oss!

Den 5 februari släppte Jonas Åkerlund och Josefina Paulson sin CD “Små saker och stora ting”, vid en släppkonsert på Täljstenen i Sala!

Efter mingel och förväntansfulla blickar på den nya CD'n så bjöd Josefina och Jonas på många vackra smakprov inne i “ställverket”, Täljstenens atmosfäriska konsertlokal.

Hjulsjövalsen, polska efter Schedin, Till till till, är exempel på traditionella låtar. Förutom låtar av Josefina och Jonas finns också låtar av Ivar Tallroth, Torbjörn Näsborn och Eric Sahlström.

Sexton njutbara spår att rekommendera.

Blinda Petter 200 år – Storspelman i Bergslagsbygd

Bergslagernas Spelmansgille kommer att fira detta med konsert och folkmusikfest.

Per Olsson, "Blinda Petter", föddes 1814 i Bergslagsbyn Nyberget inte långt från Guldsmedshyttan i Linde Bergslag, Västmanland. Han var son till torparen Olof Andersson och dennes hustru Anna Adamsdotter. Han hade syskonen Stina, Anna och Anders. När Per var 6 år gammal fick han (enl. spelmannen Evald Amundsson, Guldsmedshyttan), kalk i ögonen och blev blind. Han gifte sig 1850 med pigan Cathrina Jansdotter från Relln i Ljusnarsberg. De bodde tillsammans med Pers mor och syster Anna i en backstuga kallad Kallfiskullen i Långåker, Guldsmedshyttan.

Per var fiolspelman och hade som läromästare den legendariske Bergslagsspelmannen "Futter-Petter", Per Jansson Lindstedt (1796-1854) och hade efter honom många låtar.

Efter dennes död ansågs Blinda Petter vara Bergslagens främsta spelman. Han var mycket anlitad som bröllopsspelman och var flitigt engagerad på drevdanser i hyttorna runt om i Bergslagen.

Blinda Petter var en omtyckt dansspelman som med sitt kraftfulla spel kunde få fart på folket. Det berättas att när han spelade på sista drevdansen vid Öskeviks hytta med Rällså-Anders från Ljusnarsberg, Johan Ervall och Lundström från Linde samt den muntre Petter Jansson från Skrekarhyttan, kom han riktigt i tagen och stampade takten så väldigt att man fick lägga mattor under fötterna på honom.

Blinda Petter hade många lärjungar. Främst Johan Vilhelm Magnusson och Arvid Pettersson från Guldsmedshyttan. Arvid Pettersson berättade att när han skulle spela till dans med Blinda Petter, brukade han hämta gubben, slänga upp honom på ryggen och gå till spelstugan och efter avslutad spelning bära hem honom igen. Arvid var då i tonåren och en mycket välväxt (dubbelmuskad) yngling. (Berättat av Arvids son, riksspelmannen Rudolf Rittberg).

Blinda Petter umgicks och spelade tillsammans med många av dåtidens namnkunniga Bergslagsspelmän. Bland annat var den då 8-årige August Andersson från Ljusnarsberg med vid Blinda Petters bröllop. Andersson fick sedermera epitetet "Spelkungen" för sin skicklighet att hantera fiolen. Ellen Lagergren upptecknade på 1930-talet Spelkungens låtskatt och där finns några låtar efter Blinda Petter med. För övr-

igt finns upptecknade Blinda Petter-låtar i Sv. Låtar, Västmanland, efter Johan V. Magnusson och Arvid Pettersson. Blinda Petter avled 1892.

Bergslagernas Spelmansgille, med medlemmar från Kopparberg, Lindesberg och Guldsmedshyttan, har många låtar efter Blinda Petter på sin repertoar och firar 200-årsminnet under kommande vår och sommar. Det hela görs på ort och ställe; nämligen i gruvbyn Stripa, som numera är en del av Guldsmedshyttan och ligger vid riksväg 50, 1,5 mil norr om Lindesberg. Då är det tänkt att spelfolk och publik från när och fjärran skall samlas på gruvbacken i den unika, rustika miljön. På programmet står bland annat konsert, allspel, dans och utställning om Blinda Petter och hans efterföljare; av vilka några på sin tid arbetade i Stripa gruva.

Bergslagernas Spelmansgille
gm Curt Lindmark och Johnny Karlsson

Efterlysning: Vart tog alla spelmän vägen?

Första fredagen i månaden under september till maj går Folkligt Värre av stapeln på Waldorfskolan i Västerås. Det börjar kl 18 med visstuga i en timme och därefter, kl 19-20, är det låtstuga parallellt med dansutläring. Sen blir det dans till spellista. Blir man hungrig eller bara lite småsugen finns ett café med härligt gott färskt hembakt bröd till bra priser. Dessutom är det fri entré.

Förutom detta finns det många rum med skön atmosfär där man kan sitta och spela. Det är otroligt tacksamt och uppskattat att spela till dans en halvtimme. Detta är verkligen guld tillfällen att träffas, spela och ha trevligt.

Av någon anledning kommer det inte så många spelmän som det gjorde förr. Var är ni?

Fredagsmys med familjen? Tag med familjen denna enda fredag i månaden och mys tillsammans med alla trevliga och härliga människor som kommer för att dansa. De andra tre fredagarna kan ni mysa hemma. Är ni trötta efter en hård arbetsvecka? Oavsett hur trött jag är när jag åker dit så glömmer jag det så fort jag är där och vet att jag alltid får en trevlig kväll! Jag tror att det funkar för er med.

Varmt välkomna till Folkligt Värre på Waldorfskolan!
Önskar Kulturförningen Tillsammans
genom Ingela Ader

Kalendarium

1. Spelstuga varje tisdag, kl 19-21 i Längan, Täljstenen, Sala. Alla medverkande hjälps åt att skramla till hyran (75 kr/gång). Mer info: carina.normansson@gmail.com eller 070-718 58 18.

2. Bengan Janson & Jan Åström - Ett Jäkla Drag! - torsdag 6 mars 2014, kl 19.00 Västerås Konserthus, Stora salen. Rock, pop och visor från förr och nu. Bellman, Taube, Vreeswijk och Edwall. Biljetter köper du på Turistbyrån (vardagar 10-18, lördagar 10-15).

3. Folkligt Värre - Fredag 7 mars 2014, Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga med Isa Holmgren, Örebro; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låttstuga; kl 20 spel till dans. Sedan dans till spellista - så länge spellistan räcker. OBS! Ta av ytterskorna när du kommer! FRI ENTRÉ! Vi har också ett café med mycket gott, dagsfärskt och hembakt bröd. Allt till mycket rimligt pris.

4. Louisa Lyne - tisdag 11 mars 2014, kl 19.00 Västerås Konserthus, Lilla salen. Jiddisch, Musiken kan beskrivas som judisk folksång från Östeuropa, nära besläktad med romsk musik. Biljetter köper du på Turistbyrån (vardagar 10-18, lördagar 10-15). Arr: Västmanlandsmusiken. Mer info: <http://www.vmu.nu/atlas/calendar/event.php?id=704427>

5. Norouz/Newroz - Ny dag! - fredag 21 mars 2014, kl 20.00-02.00, Västerås Konserthus, Foajén. Norouz/Newroz är en högtid som firas världen över för att välkomna våren och solens återkomst. Biljetter köper du på Turistbyrån (vardagar 10-18, lördagar 10-15). Arr: Iranska föreningen Mihan och Afganiska föreningen med stöd av Västmanlandsmusiken.

Mer info: <http://www.vmu.nu/atlas/calendar/event.php?id=704432>

6. Folkligt Värre - Fredag 4 april 2014, Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga, ballad-dans/sång med Majja Neverland och Ingela Ader; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låttstuga; kl 20 spel till dans. Sedan dans till spellista - så länge spellistan räcker. OBS! Ta av ytterskorna när du kommer! FRI ENTRÉ! Vi har också ett café med mycket gott, dagsfärskt och hembakt bröd. Allt till mycket rimligt pris.

7. Folkligt Värre - Fredag 2 maj 2014, Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga med Linea Wallander, Stockholm; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låttstuga; kl 20 spel till dans. Sedan dans till spellista - så länge spellistan räcker. OBS! Ta av ytterskorna när du kommer! FRI ENTRÉ! Vi har också ett café med mycket gott, dagsfärskt och hembakt bröd. Allt till mycket rimligt pris.

8. Le Vent du Nord - fredag 9 maj 2014, kl 19.00 Västerås Konserthus, Lilla salen. Friska vindar från Kanada! Gitarr, vevlira, dragspel, fiol, mandolin, sång och fotpercussion. Keltiskt med oemotståndlig fransk krydda. Biljetter köper du på Turistbyrån (vardagar 10-18, lördagar 10-15).

OBS OBS OBS:

I samband med Folkligt Värre och lite däremellan håller Carina Normansson låtkurs. Intresserad? Hör av dej till Carina: carina.normansson@gmail.com eller 070-718 58 18.

Västmanlands Spelmansförbund

www.vsf.u.se

Ordförande Ann - Britt Sommer 0224 - 192 14

V. ordförande Per Torelli 021 - 35 88 69

Kassör Lars Englund 021 - 13 53 06

Sekreterare Olle Westin 0223-611 06

Ledamot Mats Hellstrand 0224 - 41 41 09

Suppleant Kjell Wahlberg 021 - 18 55 13

Suppleant Bo Eriksson

Låtkommitté

Ann-Britt Sommer, Majja Neverland, Carina Normansson

Suppleant: Linda Jansson Norrman

Bladet

Redaktör: Mats Hellstrand,

e-post: mats.hellstrand@gmail.com

Ansvarig utgivare : Ann-Britt Sommer

Artiklar, tips, debattinlägg, uppgifter till kalendariet, ja överhuvudtaget allt som rör oss spelmän tas tacksamt emot.

Nästa nr: Manusstopp 9 maj, utgivningsdag 23 maj.